

СТАНОВИЩЕ

от

Съюза на офицерите от резерва „Атлантик“

ЗА ПРЕДСТОЯЩИЯ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД НА СИГУРНОСТТА И ОТБРАНАТА НА Р БЪЛГАРИЯ

1. По обхвата на прегледа, подходи, организация и очаквани крайни резултати.

Националната сигурност на всяка страна е многосекторна област. В стратегическата рамка на прегледа следва ясно да бъде определено кои сектори на националната сигурност ще бъдат подложени на преглед, като е желателно да бъдат включени всички. Не следва да се повтаря предишен погрешен подход, за налагане на определена финансова рамка на стратегическия преглед, тъй като същият трябва да има по-далечен времеви хоризонт.

По отношение на сектора “Отбрана”, този преглед не следва да се изчерпва само с преглед на структурите на въоръжените сили и техните способности, още повече, че преди 3 години бе извършен такъв. Стратегическият преглед за отбраната трябва да обхване всички аспекти на системата за национална отбрана, досегашната отбранителна политика и стратегии, за разкрие причините за несъществените резултати в тяхното изпълнение и да набележи ясни дългосрочни насоки и цели.

Ръководството и координацията на прегледа следва да бъдат осъществяван от междуведомствен съвет, включващ ключовите министри от правителството с председател министър председателя, а оперативната работа – от междуведомствена работна група, с подгрупи за отделните сектори.

Стратегическият преглед е целесъобразно първоначално да протече по сектори в областта на националната сигурност, след което да последва обобщен анализ. Секторните анализи, както и общия анализ следва да бъдат подложени на широка обществена дискусия, с привличане на академичната и експертна общност. Общият анализ следва да предложи балансирана рамка за развитието на сигурността и отбраната на страната в дългосрочен план, както и приоритетните мерки в краткосрочен план. За подпомагане по-широкото публично участие в дискутиране проблемите на сигурността и отбраната, може да бъде разкрит и публичен интернет форум за предложения и препоръки.

Резултат на прегледа следва да бъде представянето на бяла книга по сигурността и отбраната на страната, нова или актуализирана национална стратегия за сигурност и секторни стратегии по направленията на националната сигурност. Прегледът следва да предложи съвременна архитектура на системата за национална сигурност и отбрана, съобразена с международното сътрудничество и ангажименти на страната, преди всичко в рамките на ЕС и НАТО.

Важен резултат на стратегическия преглед е предлагането на съвременна архитектура за управление на системата за сигурност и отбрана, която може да наложи определени законодателни промени.

За сектора “Отбрана”, резултатите от стратегическия преглед следва да включват: стратегическа визия за развитието на въоръжените сили с хоризонт не по-малко от 20

години; нова (актуализирана) бяла книга за отбраната; нова (актуализирана) стратегия за отбрана; евентуално нова военна стратегия; дългосрочен план за трансформация на въоръжените сили и техните способности, със съответна инвестиционна част; краткосрочен план за развитие на въоръжените сили в следващите 3-4 години.

В стратегическата визия е необходимо да се очертае най-очакваната стратегическа среда и възможните операции, в които може да се наложи да участват въоръжените ни сили, характера на същите и необходимите военни способности за тях. Бялата книга за отбраната следва да акцентира приоритетно на необходимата отбранителна политика и ресурси за привеждане на въоръжените сили и техните способности в съответствие с националните и съюзни потребности в краткосрочен и средносрочен план, за изпълнение на стратегическата визия. Същата следва да заложи принципното разпределение на отбранителните ресурси по основните направления, като подчертае задължителното заделяне на ресурсите за поддръжка в оперативна готовност на основното въоръжение и бойна техника и за подготовката на личния състав, с особено внимание на летателния и корабния състав.

Дългосрочният план за трансформация на въоръжените сили следва да обхване всички необходими мерки и дейности по императивите на способностите за постигане на поставените цели. Инвестиционната част на плана е необходимо да отрази приоритетите в технологичната модернизация на въоръжените сили в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива. По-детайлно конкретните проекти и сроковете за реализирането им може да бъдат заложи в краткосрочния план за развитието на въоръжените сили.

2. Проблеми и решения за междуведомствено взаимодействие

Ключова задача на стратегическия преглед е да очертае ясна и ефективна рамка на междуинституционалното взаимодействие при изграждането и развитието на националната система за сигурност и отбрана. Особено внимание следва да бъде обърнато на недопускане на дублирането в изграждане на отделни способности, например отделни самолети и вертолети на МВР и Гражданска защита за борба с пожари. Следва ясно да бъдат дефинирани принципите на взаимодействието между институциите при кризи от вътрешен и международен характер. Трябва да бъдат изведени ясни насоки за изграждане на невоенни способности за участие в международни операции по управление на кризи, ръководени главно от НАТО и ЕС.

3. Принос на неправителствените и академичните организации

Неправителствените и академични организации трябва да имат съществен принос, главно при обсъждането на резултатите, получени в работните групи. Доказани учени и експерти в областта на сигурността и отбраната е целесъобразно да бъдат привлечени също в работните групи и подгрупи или като съветници към тях. По-широкото публично обсъждане на проблемите на сигурността и отбраната ще осигури по-пълна научна поддръжка за вземане на по-информирани решения и подпомогне изграждането на относителен обществен консенсус за потребностите в тях и обществена поддръжка за осигуряване на необходимите ресурси.